

NHỮNG ĐIỂM MỚI CỦA LUẬT CÁN BỘ, CÔNG CHỨC 2008

ThS. PHẠM THANH DŨNG

Xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức có phẩm chất đạo đức, có trình độ, năng lực và tận tụy phục vụ nhân dân là một yếu tố có tính chất quyết định trong việc xây dựng một nền hành chính quốc gia chính quy, hiện đại, năng động thích ứng với xu thế phát triển và hội nhập quốc tế. Với ý nghĩa đó, xuyên suốt quá trình lịch sử xây dựng Nhà nước pháp quyền Việt Nam, Đảng và Nhà nước ta không ngừng hoàn thiện hệ thống pháp luật về cán bộ, công chức để đáp ứng cho từng giai đoạn lịch sử của dân tộc. Từ Sắc lệnh số: 76/SL ngày 20/5/1950 của Chủ tịch Hồ Chí Minh (văn bản đầu tiên nước ta quy định về công chức) đến Pháp lệnh cán bộ, công chức 1998 (được sửa đổi, bổ sung năm 2000 và 2003) và Luật cán bộ, công chức 2008 (Luật số: 22/2008/QH12) được Quốc hội thông qua ngày 13/11/2008 (kỳ họp thứ 4, QH khóa XII) có hiệu lực thi hành kể từ ngày 01/01/2010, pháp luật về cán bộ, công chức ở Việt Nam ngày càng được hoàn thiện.

Luật cán bộ, công chức 2008 có một số điểm mới sau đây:

Một là: Trên cơ sở những sửa đổi, bổ sung để hoàn thiện Pháp lệnh cán bộ, công chức 1998 và những văn bản hướng dẫn thi hành, được thể chế hóa thành Luật, Luật cán bộ, công chức 2008 được quy định cụ thể hơn so với Pháp lệnh cán bộ, công chức 1998 hiện hành (*Luật cán*

bộ, công chức 2008 có 10 Chương 87 điều; còn Pháp lệnh cán bộ, công chức 1998 được sửa đổi, bổ sung năm 2000 và 2003 có 7 Chương 48 điều; tăng 3 chương và 39 điều).

Hai là: So với Pháp lệnh cán bộ, công chức 1998 hiện hành, Luật cán bộ, công chức 2008 chỉ điều chỉnh những đối tượng là cán bộ, công chức, không điều chỉnh những đối tượng là viên chức. Khái niệm ai là cán bộ; ai là công chức; ai là cán bộ, công chức cấp xã cũng được làm rõ hơn trong Luật cán bộ, công chức 2008. Theo Luật cán bộ, công chức 2008, các đối tượng trong bộ máy lãnh đạo, quản lý của đơn vị sự nghiệp công lập cũng được coi là công chức, nhưng lại chưa làm rõ phạm vi của những đối tượng này. Nói cách khác, câu hỏi cấp lãnh đạo, quản lý nào trong các đơn vị sự nghiệp công lập được coi là công chức chưa được làm rõ. Không điều chỉnh đối tượng là viên chức nhà nước nhưng Luật cán bộ, công chức 2008 đã gián tiếp đề cập đến khái niệm viên chức. Điều 85 - Điều khoản chuyển tiếp đối với những người làm việc trong đơn vị sự nghiệp công lập quy định:

“Các quy định của pháp luật hiện hành liên quan đến những người làm việc trong đơn vị sự nghiệp công lập mà không phải là cán bộ, công chức quy định tại Luật này được tiếp tục thực hiện cho đến khi ban hành Luật viên chức”.

Như vậy, khi Luật cán bộ, công

chức 2008 có hiệu lực thi hành cần trả lời rõ ràng, cụ thể câu hỏi: ai làm việc trong các đơn vị sự nghiệp công lập được coi là công chức?

Ba là: Luật cán bộ, công chức 2008 có những quy định mới như: có sự phân chia rõ cán bộ, công chức các cấp trong hệ thống chính trị hiện nay (Từ cấp Trung ương đến cấp xã); các điều kiện đảm bảo thi hành công vụ; thanh tra công vụ. Những điểm mới này giúp cho công tác quản lý cán bộ, công chức các cấp trong hệ thống chính trị hiệu quả hơn (*quy hoạch, tuyển dụng, đánh giá, đào tạo, bổ nhiệm, miễn nhiệm, luân chuyển... cán bộ công chức*).

Bốn là: Nghĩa vụ và quyền của cán bộ, công chức các cấp trong thi hành nhiệm vụ, công vụ được quy định chi tiết hơn. Một điểm mới của Luật cán bộ, công chức 2008 là quy định về *đạo đức cán bộ, công chức và văn hóa giao tiếp trong công sở, tiếp dân*, nhằm hạn chế nạn tham nhũng, quan liêu, hách dịch, cửa quyền đối với một số cán bộ, công chức trong bộ máy công quyền hiện nay.

Để Luật cán bộ, công chức 2008 đi vào thực tế có hiệu lực và hiệu quả, chúng tôi suy nghĩ các cơ quan có thẩm quyền trong hệ thống chính trị cần có những biện pháp như sau:

- Cần có sự phối hợp đồng bộ giữa các cơ quan có thẩm quyền trong hệ thống chính trị (*Đảng Cộng sản Việt Nam, Nhà nước, các tổ chức chính trị - xã hội*) hướng dẫn cụ thể thi hành Luật cán bộ, công chức 2008 (*Bộ Nội vụ là cơ quan chủ trì phối hợp*). Để Luật có hiệu lực và hiệu quả, đòi hỏi các văn bản hướng dẫn thi hành phải thống nhất, đồng bộ, cụ thể, không mâu thuẫn với các văn

bản quy phạm pháp luật khác có liên quan. Đồng thời, cần chú trọng xây dựng các biện pháp chế tài để buộc các đối tượng có liên quan tôn trọng và thi hành Luật nghiêm túc.

- Nhà nước cần có sự chuẩn bị đầy đủ nguồn lực (con người, vật chất) để thực hiện đầy đủ nghĩa vụ của Nhà nước đối với cán bộ, công chức, khi cán bộ, công chức thực hiện nghĩa vụ của mình đối với Nhà nước mà Luật quy định.

- Quá trình triển khai thực hiện Luật cán bộ, công chức 2008 gắn chặt với quá trình cải cách đồng bộ cả hệ thống chính trị, trong đó lấy việc xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức làm trọng tâm, đặc biệt đội ngũ cán bộ, công chức cấp xã. Những yếu tố ảnh hưởng đến tâm lý, tác động đến hành vi cán bộ, công chức không thể xem nhẹ. Các nội dung về cải cách tiền lương; tiền thưởng; phát triển chức nghiệp; chế độ nhà ở công vụ, phương tiện đi lại, làm việc... cần được quan tâm đúng mức trong quá trình cải cách hành chính.

- Để công tác kiểm tra, thanh tra công vụ đạt hiệu quả, cần có sự phân cấp mạnh mẽ trong việc quản lý cán bộ, công chức các cấp, nâng cao vai trò, trách nhiệm của người đứng đầu cơ quan, đơn vị trong việc thực hiện Luật cán bộ, công chức.

Những đổi mới về pháp luật cán bộ, công chức nước ta có ý nghĩa quan trọng trong việc góp phần vào việc xây dựng một nền hành chính quốc gia trong sạch, chính quy, hiện đại đáp ứng nhu cầu phát triển và hội nhập quốc tế, trong đó việc xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức có ý nghĩa quyết định cho việc triển khai thực hiện Luật cán bộ, công chức 2008 trong thời gian tới.